คำแนะนำหลังการฉีดสารเภสัชรังสี

1. ดื่มน้ำมาก ๆอย่างน้อย1–2 ลิตร เพื่อช่วยขับสารรังสีออกจากร่างกาย

2.หากหญิงที่ให้นมบุตรควรงดให้นมบุตร 24 ชั่วโมง หลังการฉีดสารเภสัชรังสี

3. หลังการฉีดสารเภสัชรังสีแล้ว ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง ไม่ควรอุ้มหรือสัมผัสใกล้ชิดเด็กที่มีอายุต่ำกว่า18 ปี และสตรีตั้งครรภ์ หรือเดินปะปนกับผู้อื่น เนื่องจากสารเภสัชรังสีที่ฉีดเข้าไปจะมีการสลายตัวให้รังสีออกมาตลอดเวลา รวมทั้งเหงื่อและปัสสาวะด้วย

4.ผู้ป่วยจะต้องระมัดระวังการเปรอะเปื้อนของปัสสาวะที่มีสารรังสีปนออกมา จะต้องปัสสาวะในโถส้วมและราดน้ำมากๆ หลายๆครั้ง เพื่อชำระล้างรังสีที่ซับออกมากับปัสสาวะให้เจือจางและหมดไป

Bone scan

แผนกเวชศาสตร์นิวเคลียร์

โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี

ชั้น 2 อาคารรังสีรักษาและเวชศสตร์นิวเคลียร์

036-422515 ต่อ422

084-3882013

ในวันและเวลาราชการ

LBCH โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี Lop Buri Cancer Hospital

Bone Scan

สแกน กระดูก

Bone Scan

Bone scan ย่อมาจาก **Radionuclide Bone Scan or Bone Scintigraphy**

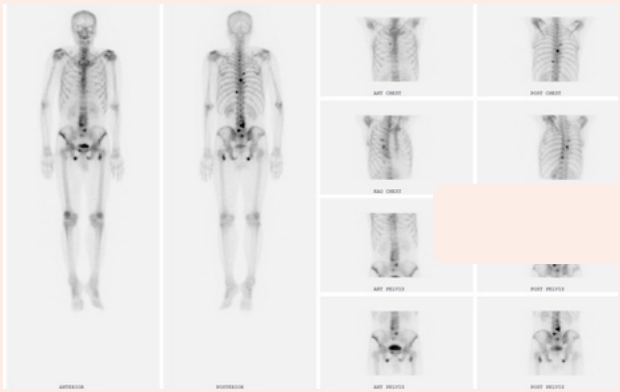
การตรวจสแกนกระดูก เป็นการถ่ายภาพกระดูกเพื่อการวินิจฉัยโรคแบบหนึ่ง โดยการใช้สารเภสัชรังสีฉีดเข้าทางหลอดเลือดดำ สารเภสัชรังสีจะเข้าไปจับบริเวณกระดูกที่เกิดพยาธิสภาพและปล่อยรังสีแกมมา เครื่องถ่ายภาพรังสีแกมมาจะสามารถตรวจพบบริเวณกระดูกที่มีพยาธิสภาพ ปรากฏเป็นจุดที่มีรังสีเข้มกว่าบริเวณโดยรอบ หรือเป็นจุดดำๆ เกิดจากการที่กระดูกมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อพยาธิสภาพนั้นๆ และเกิดการซ่อมเสริม (ในบางกรณีอาจเห็นเป็นบริเวณที่มีรังสีน้อยกว่ากระดูกโดยรอบก็ได้)

การตรวจนี้มีความไวสูงมากในการตรวจพบพยาธิสภาพของกระดูกเป็นการสแกนทั่วตัว จึงสามารถตรวจพบพยาธิสภาพได้ทั่วทั้งตัวในระยะเริ่มแรก ซึ่งอาจยังไม่ปรากฏความผิดปกติในภาพถ่ายเอ็กซเรย์ธรรมดาหรือแม้แต่เอ็กซเรย์คอมพิวเตอร์ (CT Scan) อย่างไรก็ดี การตรวจนี้ไม่จำเพาะ คือไม่สามารถระบุได้ว่าจุดผิดปกติที่ตรวจพบเกิดจากพยาธิสภาพอะไร เช่น อาจเกิดจากมะเร็งหรือไม่ก็ได้ ดังนั้น เมื่อตรวจพบความผิดปกติจากการสแกนนี้ อาจจะต้องทำการตรวจอื่นๆเพิ่มเติม เพื่อช่วยวินิจฉัยพยาธิสภาพเฉพาะ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการตรวจ

เป็นการตรวจหาตำแหน่งและชอบเชตชอกระดูกที่มีความผิดปกติ เนื่องจากสามารถเห็นบริเวณที่ผิดปกติได้ง่าย จึงทำให้มีความไวมากกว่าการตรวจโดยเอกซเรย์และยังสามารถตรวจได้เป็นบริเวณกว้างตั้งแต่กะโหลกศีรษะถึงปลายเท้า โดยที่ผู้ป่วยได้รับรังสีน้อย สารเภสัชรังสีที่ใช้ในการตรวจสแกนกระดูกไม่มีผลต่อชบวนการทางชีวเคมีหรือองค์ประกอบของร่างกาย ทำให้มีความปลอดภัยสูง และอาการข้างเคียงที่เกิดจากการใช้น้อยมาก และเป็นอาการที่ไม่รุนแรง สามารถใช้ได้กับผู้ป่วยที่แพ้สารจากการตรวจเอกซเรย์ชนิดอื่นๆ

การเตรียมตัว

1. ผู้ป่วยสตรีต้องไม่อยู่ในภาวะตั้งครรภ์หรืออยู่ในชณะกำลังให้นมบุตร หากไม่แน่ใจสามารถแจ้งกับเจ้าหน้าที่ได้
2. ไม่ต้องงดน้ำและอาหาร
3. สวมเสื้อผ้าของโรงพยาบาล ไม่ใส่เครื่องประดับที่เป็นโลหะ หากมีฟันปลอมให้ถอดออกก่อนเข้าห้องสแกน

วิธีการตรวจ

1. ผู้ป่วยทำการเปลี่ยนชุดเป็นชุดของโรงพยาบาล โดยต้องถอดเครื่องประดับที่ทำด้วยโลหะ เช่น สร้อยคอ ก่อนการตรวจ

2. ฉีดสารเภสัชรังสีทางหลอดเลือดดำ รอยาไปจับที่กระดูก ประมาณ 2-4 ชั่วโมง ในระหว่างรอผู้ป่วยควรดื่มน้ำอย่างน้อย 1 ลิตร เพื่อให้สารเภสัชรังสีที่คงค้างอยู่ในเลือดถูกชับออกทางปัสสาวะโดยเร็ว จะทำให้ภาพสแกนที่ชัดเจน (ยกเว้นกรณีผู้ป่วยเป็นโรคไตที่แพทย์สั่งจำกัดปริมาณน้ำดื่ม)

3. ทำการสแกนเพื่อเก็บข้อมูล โดยผู้ป่วยต้องนอนหงายราบและนอนนิ่งๆ บนเครื่องตรวจประมาณ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือและถูกต้อง